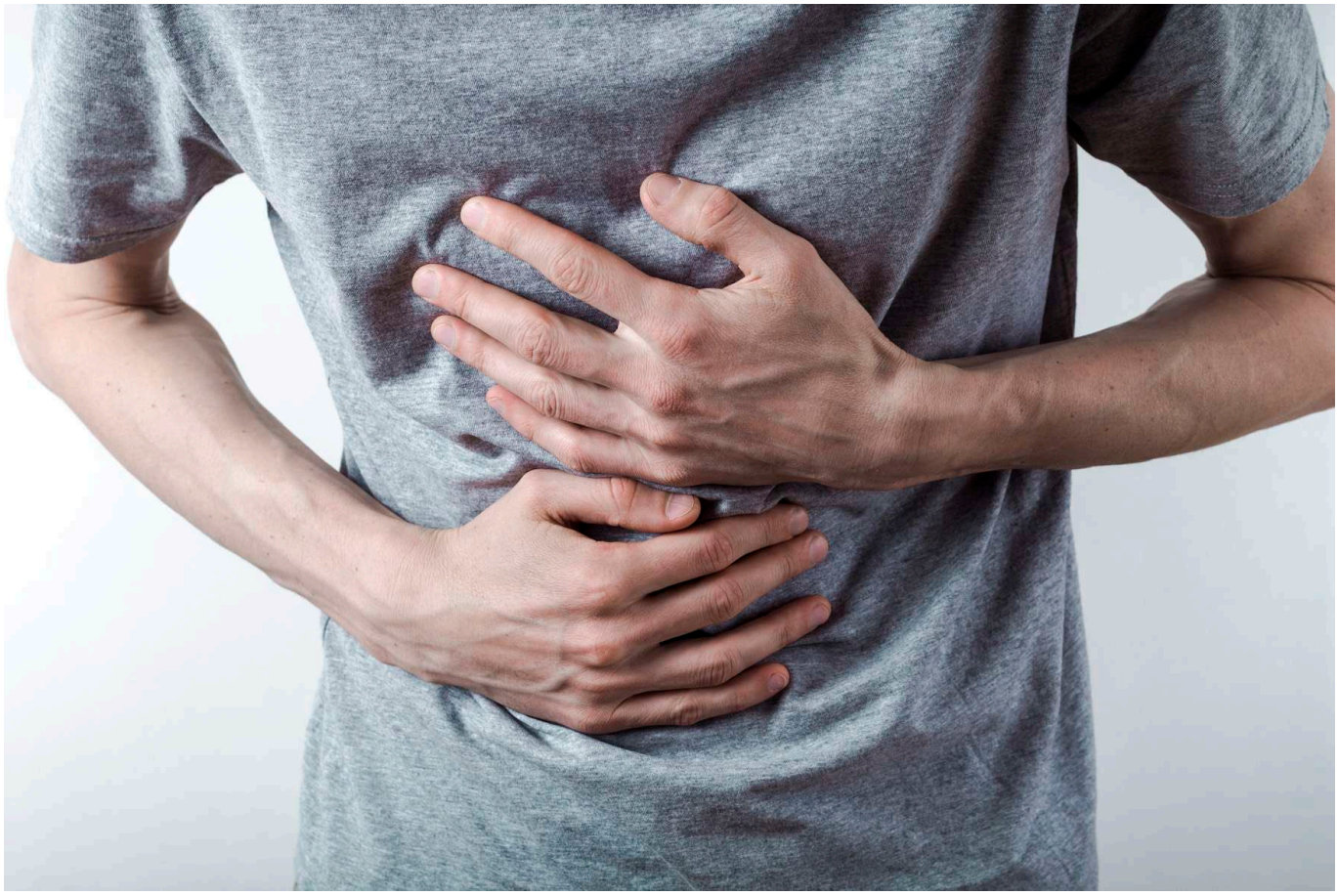
Inhibítory protónovej pumpy a antagonisti H2 receptorov

Zverejnené: 7. júla 2022 | Autor: PharmDr. Patrícia Čečková

Inhibítory protónovej pumpy

Inhibítory protónovej pumpy (IPP) blokujú H^+/K^+ ATP-ázu parietálnych buniek žalúdka, a tým redukujú produkciu HCl.

Sú indikované napríklad v terapii gastroduodenálnych vredov, pri eradikácii Helicobactera pylori, ako prevencia gastropatie počas liečby NSAID a ako terapia refluxnej choroby pažeráka. Metabolizujú sa prostredníctvom mikrozomálnych enzýmov CYP2C19 a CYP3A4.

1. *Interakcie spôsobené znížením acidity v žalúdku – ovplyvnenie absorpcie*

Znížením žalúdočnej kyslosti dochádza k zmenám v absorpcii niektorých liečiv. To môže viesť k zníženiu ich

terapeutického účinku alebo naopak, k riziku potenciovania ich nežiaducich účinkov a toxicity.

Napríklad pri súčasnom užívaní omeprazolu a **ketokonazolu** dochádza k zníženiu biodostupnosti ketokonazolu. Podobne u pacientov liečených pantoprazolom alebo iným IPP dochádza k zníženému vstrebávaniu **vitamínu B12**. Na pH žalúdočného prostredia sú citlivé aj **inhibítory HIV proteáz** (nelfinavir, atazanavir), ktoré majú pri zníženej acidite redukovanú plazmatickú koncentráciu. Kombinácia nelfinaviru a omeprazolu je z tohto dôvodu kontraindikovaná.

Naopak, súčasná kombinácia omeprazolu s **digoxínom** môže mať za následok zvýšené vstrebávanie digoxínu a potenciálne riziko rozvoja kardiotoxicity.

2. *Interakcie na úrovni metabolizmu*

Najviac interakcií z tejto skupiny je zaznamenaných u omeprazolu. Je silným inhibítorom CYP2C19 a v menšej miere inhibuje CYP3A4. Najmenej interakcií bolo zaznamenaných u pantoprazolu.

Klopidogrel sa premieňa na svoju aktívnu formu prostredníctvom CYP2C19. Omeprazol a ezomeprazol blokujú tento enzým, čím znižujú plazmatickú koncentráciu klopidogrelu v organizme. Lanzoprazol a pantoprazol majú nízky účinok na protidoštičkovú aktivitu klopidogrelu.

Omeprazol je kompetitívny inhibítor CYP2C19. Ovplyvňuje metabolizmus **fenytoínu**, **diazepamu**, **citalopramu**, **wafarínu** a **cilostazolu**. Môže zvýšiť ich plazmatickú hladinu v organizme. Bezpečnejší profil má v tomto prípade pantoprazol.

3. *Iné interakcie*

Zvýšená hladina **takrolimu** v sére bola hlásená pri súčasnej liečbe omeprazolom a takrolimom.

Počas podávania **metotrexátu** a inhibítorov protónovej pumpy u pacientov bola hlásená zvýšená sérová hladina metotrexátu. Uvedená kombinácia sa neodporúča.

Antagonisti H2 receptorov

Blokádou histamínových receptorov znižujú produkciu HCl.

Riziko liekových interakcií u registrovaných liečivých prípravkov s obsahom ranitidínu a famotidínu je nízke. Je založené len na ovplyvnení vstrebateľnosti v dôsledku zníženia kyslosti v žalúdku.

Najviac interakčný z tejto skupiny je zástupca cimetidín, ktorý inhibuje aj mikrozomálny enzým CYP3A4 a interaguje s antikoagulanciami, beta-blokátormi, antikonvulzívami, a benzodiazepínmi a zvyšuje ich koncentráciu v sére. U nás liečivý prípravok s obsahom cimetidínu registrovaný nie je.

PharmDr. Patrícia Čečková